ЛІТНІ ФЕРИЇ

ПЛЯНУЙТЕ СВОЮ ПОДОРОЖ ЖЕЛІЗНИЦЕЮ

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Специяльно Знижені Ціни---Найнизші за всі Роки

ПРОГУЛЬКИ ДО ПОБЕРЕЖНЯ ТИХОГО ОКЕАНУ

ПОГОДКА ПО ОСТАНЕ В ПАМЯТИ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ. Через скалисті гори. З перестанками в Бенф і Лейк Луіс. Білети НА ПРОДАЖІ КОЖДОГО ДНЯ до 30 вересня. ДОБРІ ДО ПОВОРОТУ по 31 Жовтня.

ДО СХІДНОЇ КАНАДИ І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

ЖЕЛІЗНИЦЕЮ або почерез ВЕЛИКІ ОЗЕРА.
Білети на продажі тепер. Час повороту 31 Жовтня.

КРУЖНА ПОЇЗДКА

Почерез скалисті гори і озеро Арроу, Кутней, і Оканаган. З перестанками в якім небудь місци. Білети на продажі від 1 Червня до 30 Вересня. ПОВОРОТНИЙ ЧАС 31 Жовтня.

ОДУШЕВЛЯЙТЕСЬ ФЕРІЯМИ ДОДАЮЧИМИ ЗДОРОВЛЯ В БОНГЕЛОВ КЕМПАХ

В старім одинну з комфорті (вигоді). Кемпи над Озерами—Ванта, О'Гара, далекі "Лето", Емералд, Мореін і Віндермір озерами. Сі кемпи отворені від 15 червня по 15 вересень.

Славний "TRANS-CANADA LIMITED" знова курсує з постійністю на час.

Інформацій щодо подорожі й всяку поміч в плянуванню Вашої поїздки радо удїлить кождий стацийний Агент

CANADIAN PACIFIC

ПОЗІР

Чи ви знаєте, що ми посилаємо АКТУАЛЬНІ ДОЛЯРИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ до СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ виплачувані місцевою почтою або банком? Також пересилаємо гроші до Польщі, Галичини, Латвії, Підкарпатської України і до всіх частий світа,—листовно, або в разі потреби телеграфічно. Коли будете посилати гроші до дому, а хочете добрих рат, найліпшої услуги і найпевнішої точности так удавайтесь до:

CANADIAN NATIONAL EXPRESS Co.

Напроти МекДоналд Готелю.

Др. Буланжи

СПЕЦІЯЛІСТ В ХІРУРГІЇ І ЖІНОЧИХ СЛАБОСТЯХ

Лябораторія заосмотрена „ІКС-РЕЙ" машиною.

Практикант паризьких шпиталів. Лічить мужеські полові хороби

Телефон 2009

10041 Jasper Ave. Edmonton.

Пощо Платити за Услугу?

Ми нічого не рахуємо за виробленне пашпортів, афідевітів і пр. коли Ви купуєте в нас шифкарту і залізничий тікет для Ваших приятелів або знакомих до Канади.

Розпитайте у котрого-будь сіонарского агента:, Зайдіть до Туристичного і Подорожуючого Бюра на розі Jasper Ave. і 100 St. в Edmonton або пишіть до—Jos. Madill, District Passenger Agent, C.N.R., Edmonton, Alberta

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

ПОВІДОМЛЕННЄ ПОВІДОМЛЕННЄ

ПЕРША УКРАЇНСЬКО-РУСКА АПТЕКА

В ЕДМОНТОНІ

СИМ ПОВІДОМЛЯЄМО ЩО —

Всім звісний Українець НАУМ ГАРДІН (НОРМАН) вступив в нашу Ново-отворений ДРУГ-СТОР "СТАНДАРД ФАРМАСТ" на Джеспер Аве. в Едмонтоні.

Н. Гардін скінчив альбертійський Університет зі степенем Б. Sc. Наукового Степеня Фармацевтики, який є саме найвисший степень аптикаря в Канаді і є перший і одинокий, в Альберті аптикар з високим степенем.

Поручаємо всім Українцям і Русским з Едмонтону і околиці вайти до нас за всякими потрібними лікарствами.

Роскажіть або напишіть нам в вашій мові о Ваших потребах а ми радо помощемо Вам.

Взорова Аптика

Standard Pharmacy Ltd.

N. HARDIN B. Sc in Pharmacy

PHARMACEUTICAL & DISPENSING CHEMIST

10041 Jasper Ave. : : EDMONTON, ALBERTA

напроти BANK of TORONTO PHONE 1941

Доктор Іван Оробко

повий перед двома місяцями виїхав був на лікарську конвенцію з Каліфорнії а також на літні ферії, поверну вищшого знання раз до Едмонтону й одержує дальше в своїй лябораторії в Моєр-Райдер Блок, Едмонтон.

СПРАВА ОРГАНІЗАЦІЙНА

Є люде, що хотять жити в міліЙ країні і перестати в нагоди в теперішнім часі, в молодім вражі. Такі люде знають; організуються; поправляють—модифікують свою господарку—свое життя. Такі люде стоять на переді із ними чисяться поступний світ. Такі вибрані люде, валгідк живо інтересуються великою справою. Такі люде хоч не в великім числі, а зроблять велику роботу. Такі вибрані люде або самі або були зарепрезентовані на фармерськім З'їзді в Едмонтоні 8—9—10 червня. Я бачив тих людей, як великих ідейних прогідників майже з цілої Альберти. Зарепрезентовані були робітники і фармері і всі прийшли, щоби впорумітись себе спільно—поправити свою долю і взятись до праці, щиро і з посвятою на поли просвітнім політичнім і економічнім. Вибрали Зарад, або екзавти на три дні З'їзду зробили нову машину і пустили в рух без одних без газу, а робітників і машиністів без оружія в руках, і машина стала до часу аж вернуться назад і возьмуть в руки все що треба, покріпіть свої сили, знання і практику і аж тоді робота піде своїм ходом як треба. Той поворот добре би було відбути в листопаді або грудні, бо тепер не пора на організацію цей нову. Кождий занятий при жнивах аж до зими. Тепер нема часу ані писати ані читати, але знова пора—се організаційна пора. В той час можна збудити кождого сплячого—такого, що знає ще і ніколи не пробуджувався і всади в ніг машин [illegible], але де другого З'їзду треба бути приготованим всім тим що були в червни і ще по одному сусідови привести—хай помогає нам ярмо з себе скинути, бо і він чоловік, що повинен боротися за своє істновання. Століттями ми були рабами, але нині ми не раби, ми живемо в вільнім краю, на свободі, тільки учімся від розумних людей і наслідуймо їх.

Добр. Хаба з Егрімонт питає мене публично вже другий раз, чому я денцо не пишу, и так і думав познакомити українських фармерів із політичною системою минувшим [illegible] правительством але на нещасте Редактор "Нашого Поступу" забав критикувати мою промову в парляменті [illegible] читачів до критики, тай не було. Потому сам казав буде критикувати і явов тихо, а я все чекав і чекав час пройшов а тепер занятий хіба [illegible] порою.

Дальше добр. Хаба питає мене за обовязок і компетентність організатора. Обовязок надають або Екзекутива, а компетентність треба зробити, бо сего ніхто не дасть ані люде, ані школа, тільки природа. Все можливе зробилося тимчасово, дарма неможна нічого вимагати, на секретаря, Гіґінботома в нас нема, ані Вуд-а на президента. Треба обходитися з тим що маєм, бо то своє. Я обіцюсь звідіти українських альбертійських фармерів в осени де схотять мене приняти.

В.П. Федун, посол з Вікторія.

Один цаль дощу на квадратову милю рівнаєсь 2,323,200 кубічних фітів води.

Один кубічний фіт води рівнаєсь 6.23 гальонам води.

Один кубічний фіт води рівнаєсь 62.5 фунтам.

Один цаль дощу на квадратову милю зробить 14,473,536 гальонів, або 115, 200,000 фунтів, або 72,600 тонів.

Ширіть „Наш Поступ"

Др. І. ЯКИМІЩАК
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар-Хірург
BOWINS BLOCK
VEGREVILLE ALBERTA

Чому не Переконатись!

ТАКЕ МЯСО ПСИ ЇДЯТЬ!
НЕ ВСЕ ЗОЛОТО ЩО БЛИЩИТЬ
КУПИШ НЕ КУПИШ ТОРГУВАТИ МОЖНА

Отож зайдіть і вглядьте! Все свіже добре і тане. Всілякого рода мясо, сирові і сухі. Свіжі стерокрайові ковбаси з сиром і часником. Зимні Сидри, Пап, Крем і Пиво. Чистий свіжий сос до роблення сайдеру. Довжина антика а всілякими хами. Порахи і ... харчів. Вироблено фотографії.

Й. ЯСЕНЧУК, БЕЛЛІС

НЕ МАРНУЙТЕ СВОЇ ПРАЦІ!

Рік-річно фармері тратять на грядущию свого збіжжа, а се через кепські шпіхлярі, які коштують богато гроша і праці при ахмуванню збіжжа, а ще часто замокає або і нагнає вогкости.

Я маю на продаж готові бляхові шпіхлярі які є легкі до перетягання ща опадають богато праці, а також дуже УМІРКОВАНА ціна Зайдіть і переконайтесь!

Т. І. МАТИЧУК
БЕЛЛІС, АЛЬБЕРТА

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

на всякі карабельні лінії до і з всіх частий світа.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИН ЕВРОПИ

Приходіть або пишіть по інформації до:

H. M. BENNETT, AGENT, C.N.R.
CHIPMAN, ALBERTA

Не кождий знає...

Всі знають, що грецько-католицькому убранню, але не всі знають, що можно убрання найновіших фасонів, з доброї матерії і по таких уміркованих цінах, що

Ви будете вповні вдоволені з нашої роботи

Приймаємо замовлення з провінції і виконуємо роботу на час.

THE EXPERT TAILORS

9606 Jasper Ave. (Gibson Block) Edmonton, Alta.

Д. ПРОШОК, Властитель.

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ

ПРОДАЄМО шифкарти по найтаншій ціні
СПРОВАДИМО Родину до Канади.
ПОСИЛАЄМО Гроші до Краю і виплачуємо в долярах.
ВИРОБЛЯЄМО Краєві контракти і повновласти
ВИДАЄМО пашпорти.
ВИПЛАЧУЄМО гроші тим, що одані в старім краю.

Заснована з доброю заломанкою і довгою політикою практикою, щоби дати услугу якої Вам треба.

Спробуйте, а будете вдоволені.

Зайдіть або пишіть до:

Коли бажаєте забрати родину до Канади, або післати гроші, так памятайте, що наша єдинока Канцелярія, послужить Вам чесно в Вашій потребі і Ви будете вповні вдоволені.

DOMINION COLONIZATION CO. 10338 101ST STREET EDMONTON, ALTA.

Прикрашуйте свої хати гарними образами!

ЧУДОВИЙ КОЛЬОРОВИЙ ОБРАЗ:

ТРИ ГУЦУЛКИ І ГУЦУЛ НА ТЛІ КАРПАТСЬКОГО КРАЄВИДА.

КРІМ ТОГО:

ХЛІБОРОБ ЗА ПЛУГОМ (ФАРМЕР!)
РОБОТА В КУЗЬНИ
ПИЛЬНА ЧИТАЧКА

Всі ті чотири прекрасні образи з додатком інтересної книжки дістане той, що пошле лише одного доляра на адресу:

K. Leszczynskyj
Wien XVIII Martinstrasse 13.
EUROPE. AUSTRIA

Памятайте що

Канадиська-Українська Друкарня, виконує як в нових українській так англійській всякі друкарські роботи, почавши від малої візитівки до найбільших оголошень.

СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ

Листові папери
Коверти
Візитівки
Товариські Статути
Членські Книжки
Кни ки
Цінники
Оголошення
Запрошення весільні

УВАГА!

УКРАЇНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ, СЕКРЕТАРІ ШКІЛЬНІ І МУНІЦИПАЛЬНІ!

Канадійсько-Українська друкарня виконує всякі потрібні канцелярійні друки як: „Assessment Notice", „Taxes Notice" і т. п. друки потрібні секретарам.

Замовлення з Провінції виконуємо скоро і точно.

The Canadian-Ukrainian Printing Co.

10336—96TH STREET EDMONTON, ALBERTA

Наш Поступ

NASH POSTUP—OUR PROGRESS

Просьвітно-економічна Часопись для Українського Народа в Альберті.

ЧИСЛО 18. РІК І. ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА, 10 ВЕРЕСНЯ, 1923. EDMONTON, ALBERTA, SEPTEMBER 10th, 1923. VOL. I. No. 18.

Нова Війна Може Знова Початись на Балкані

Замотана справа з руським питанням на порядку дня в Европі а вирушення між Францією і Англією, яке зароділось між сими двома союзниками з за окупації Рурщини Францією, яке натягло дипльоматичну струну до найтонцього пункту, що звертало на себе пільну увагу цілого світа ще перед тижнем, майже чезло зі шпальт преси минувшого тижня, а за те преса переповнена справою конфлікту між Грецією і Італією, які стоять майже на воєнній стопі з за замордування Греками італійської комісії, яка мала установити границі між Грецією а Албанією.

Комісія на чолі з генералом Телліні і четвертома прочими членами та Д-ром Сєрті, перучником Бонгінія, переводчиком і шофером їхала автом з Джаніни до Каркарані, коли їх нападено і постріляно.

Італія сейчас вислала до Греції строгу ноту жадаючи грубого відшкодування в сумі 50 мілійонів лір; покарання виновників, перепрошення Італії, та щоби Грецька фльота віддала повну почесть італійській фльоті в Пірай.

Італія вимагала полагодження справ до 24 годин, а що Греція не могла прийняти всі услівя в речинця кондиціонуючи їх. Італія відказалась абсолютно від всяких уступків й вислала до двох днів свою залогу до Корфу, де по короткім обстрілянню в убиттю кількадесять осіб висадила там свою кавалерійську виснажу італійською проварку.

Ті люди на Балкані висловили здогади, що повториться історія з 1914 року, коли то на Балкані запалено воєнний сильний, який спричинив великий воєнний пожар в Лізі Народів, стала тепер лише в [illegible] перед нейтрудністю до залагодження справах, яку вона коли мала віт часу й викликивалася.

Ліга пробує свої сили

Справа Грецько-Італійського конфлікту, яка поступила до Ліги, напруження на Балкані бо кілька [illegible] перед [illegible] Ліга [illegible] через кілька днів [illegible]

Італія не признає Ліги

Коли Греція устами свого речника М. Політиса на засіданню Ліги Народів представила свій протест, Ліга Народів [illegible] [illegible]

[illegible]

Велика Британія каже, що Італія [illegible] премієр Муссоліні [illegible] Італія [illegible]

Німеччина Зачинає Капітулювати

Лондонська депеша доносить, що німецьке правительство видало розпорядження яким кличе населення в окупованій Францією Рурщині і Надрені, заперестати пасивну резистенцію проти французьких і бельгійських експедицій.

З пізнішого донесення можна замітити, що Німеччина не годна дальше опиратися французькій окупації і приступить до переговорів.

РОЗВІЙ ТЕЛЕФОНІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Що в Канаді телефонічна комунікація розвинулася найбільше може доказати [illegible] Альбертою а Манітобою [illegible] Едмонтон [illegible]

АЛЬБЕРТІЙСЬКЕ МАСЛО ГОРОЮ

Альбертійське масло [illegible] Едмонтоні [illegible]

[illegible]

ЯПОНІЮ НАВІСТИВ ЗЕМЛЕТРУС

Депеші з 1-го вересня принесли вістку, що Японію навістило велике землетрясення.

В двох головніших містах Японії, Токійо і Йокогамі, та довколичних місцях, землетрясення було таке сильне, що майже всі будинки зістали знищені, або цілком знищені. Досі не точно не обчислено кілько було страт в життю. Але є здогади, що не менше 320 до 350 тисяч осіб згинуло, а сотні тисяч ранених.

Найбільше жертв впало наслідком огнів, які повстали по землетрясенню в сильнійшій газопровідів, та різних магазинів з вибуховими матеріалами.

Депеші доносять, що в многих місцях наслідком землетрясення море залляло деякі острови цілковито, ріки виливались з берегів спричиняючи богато шкоди і в додатку до великих страт в життю, та не добчислена шкода в будинках, мілійони народа лишились без даху над головою й без житєвих средств, бо всі провізії зістали знищені і наслідком здемолованої комунікації немож було достатити сейчас помочи.

Трагедія Японії викликала велике співчуття по всіх столицях і майже в кождім краю під ею пору правительства з різні добродійні організації, організують комітети негайної помочи для навіщеної землетрусом Японії.

ДІТОЧИЙ КОНЦЕРТ В ЕДМОНТОНІ

По довгих літних вакаціях, коли то в горарестах навують таких вакацій, в едмонтонській просвітних школах при Інституті ім. Грушевського начали під осінь знов свою просвітно-культурну роботу.

Сим разом зачавсь осінний сезон з Діточої Рідної Школи, 1-го вересня устроїла Діточий Концерт.

Школа находиться від управою учителя п. Степана Сукала, який приготовив широку програму, яка коли зложена на увагу короткий час в якому підготовлено концерт, вийшла вповні вдоволяючо і ми хочемо вірити, що учитель гр. Сукала в будучности дасть, більше таких концертів.

Не від речи буде сказати, що Рідна Школа при Інституті Грушевського заявила й учителям [illegible] [illegible]

АЛЬБЕРТІЙСЬКА МУКА НА АЗІЙСЬКІМ РИНКУ

Альбертійська мука в Медисин Гет доносить, що вони [illegible] Компанія "Лейк оф Вудс" [illegible] 13 тони муки до Хіни. Компанія "Тегаси Віо" 25 раніше компанія "Медисин Гет" [illegible] на 1050 тонів.

ПОЛЬОВАННЄ СЕГО РОКУ

Польованнє на дикі качки [illegible] буде дозволене сего року від 15-го вересня а не 1-го як попередних роках. [illegible] 200 за цілий сезон.

Польованнє на курі [illegible] буде дозволене від 15-го [illegible] до 31-го.

КЛОПОТИ З АНГЛІЙСЬКИМИ ЖЕНЦЯМИ

Канадійські іміграційні власти і взагалі федеральне правительство мають не трохи клопоту з англійськими жниварськими робітниками яких стіпарська компанія спровадила около 50 тисяч на жнива до Канади, дакчи їх значно велику знижку переїзду.

Така переїздова знижка заохотила не одного виїхати до Канади на "жнива" таких людей, що про роботу на фармі не мали найменьшого поняття, думаючи, що на жнивах легко можна буде заробити трохи "дулярів" і потім на тихий знов вернути назад.

Та приїхавши до Канади вони скоро переконались, що на жнивах не те саме що плювати з моста в Темзу. Фармері в яких сі "женці" ставали до роботи, вимагали за гроші праці. Ся праця видалася непривичним до такої роботи англійцям за тяжка і вони скоро почали віджчатись назад до Вінніпегу й тепер там виробляють еміграційним властям не трохи наколу. Домагаються, щоби їх всіх відставлено домів даром або забезпечити їх таку роботу яку вони годні робити.

Яка се малаб бути "робота", що вони годні робити, вони не кажуть але з вигляду по їх обличчю, яких кореспонденти по прибуттю фотографували видко, що їм будаб найлічніше до смаку робота в офісах.

Що правительство думає з ними зробити не знаємо, але знаємо одно, що іміграційний департамент в своїх надіях завівся.

Ціль іміграційного департаменту в порозумінню з сініпарською компанією була спровадити сих людей на жнива з надією, що їм Канада вподобаєсь і вони остануть тут, але тепер показалось, що надія завела і правительство буде здаєсь мусіло гостий відпровадити домів.

Звиж Тисячки Майнерів В Дромгелер на Страйку

Тому, що одна компанія віддала одного майнера Конроя, майже всі майнери в копальнях вугля в Дромгелер вийшли на страйк і рішили не вернути аж доки компанія не прийме Конроя назад до роботи.

Дістрікт 18-тий Грозить

Страйк в Дромгелер викликав проти себе екзекутива 18-го Дістрікту і президент Шерман оповістив, що коли майнери не повернуть назад до роботи, то їм грозить суспендування з Дістрікту, але майнери поки що стоять при своїм рішенню.

ЗРІСТ ПТАШНОЇ ТОРГОВЛІ

Великий зріст в торговлі яйцями і курий пташних почерез ко-оперативний торговельний відділ при департаменті рільництва показують числа за перших 6 місяців сего року.

По день 31. серпня с. р. згаданий відділ продав 308,120 тузинів яєць і около 1 вагона домашньої птахи. Минувшого року за пізній рік продано 135,000 тузинів яєць почерез згаданий відділ.

Около 150 студентів з Нормальної Школи в Кельгарах пішли працювати на фарми щоби помогти при жнивах.

Робітничий Конгрес проти Жовторасої Іміграції

Нині розпочав свою сесію Канадійський Ремісничо Робітничий Конгрес в Венкувері в Венкувер Готелі. В конгресі бере участь звиш 300 делегатів зі всіх кінців Канади, а також є репрезентанти робітничого руху з Злучених Держав і один почетний делегат з Англії п. Годж, посол до британського парламенту.

Конгрес отворив президент Том Мур, навівши коротко історію розвою робітничого руху в Канаді й між иншим сказав: Робітничий рух, завдяки розвоєві людства прибирає чим раз більше значіння міжнародного і канадійські робітники не повинні забувати, що розвій робітничого руху в Канаді треба завдячувати його демократичним основам.

Конгрес, першого дня ухвалив много резолюцій а між ними звертає на себе увагу резолюція делегата монтреальської Ремісничо Робітничої Ради п. А. Френка, в якій поставлено домагання, щоби канадійське правительство ухвалило закон примусової школи, давало книжки шкільні ученикам по ціні пакунків (кост прайс); допускало здібних учеників на курси в технічних і політехнічних школах даром а також, щоби в провінції Квебеку особа по 21-ший році вік яка не вміє читати й писати одною з двох панучих мов, обовязково ходила до вечірної школи.

По при ряд инших резолюцій була поставлена резолюція з домаганням, щоби федеральне правительство заперло браму до Канади перед жовтою расою. Ся резолюція викликала серед радикальних делегатів великого сміху і один венкуверський делегат Джек Кавана (один з бувших членів основателів Канадійської Робітничої Партії (комуністичної), сказав, що "Азіятів не треба виключувати а треба організувати, та що вони більше розуміють солідарність чим деякі робітничі провідники, які засідають на конгресі". По сих словах предсідатель Мур сказав, що він не позволить телєрувати таких ображаючих висловів і зажадав сейчас відкликання послідних слів Кавани, що він під загрозою виключення з конгресу мусів зробити.

На конгресі є много делегатів радикального сторонництва, від яких конгрес сподіваєся оживлених дискусій, включаючи в Ід. Мекдоналдина бувшого провідника майнерського страйку в Нові Шкоції, який думає пояснити перед конгресом події страйку, та вендачу того страйку за яку він обвиняє Люїса, президента національної екзекутиви майнерської унії, який суспендував дістріктових урядників і приказав майнером вернути.

ГОЛОС ПОСЛА ФЕДУНА

Мойсей був вибраний Богом на провідника визволення жидівського народу з єгипетської неволі, але що не мав дару мови, покликав собі взнощі Арона. Те саме сталось тепер і з фармерами. Різниця хиба тая, що тамті були жиди, а ми фармері всякої народности. Нашим фармерським Мойсеєм є Вуд, але що наред перестав слухати свого провідника, як жиди перестали були слухати Мойсей, то за не послух жиди потеріли кару разом з Мойсеєм так і ми разом з Вудом потеріли і ще потеріємо, коли не будемо слухняні і не зорганізуємось! Вуд проповідував через роки те саме єванґеліє коопеpативного Гвіт Пулу, що нині докопав Сапіро, але Вуда ніхто не слухав, а жида Арона послухали всі—фармері, банки, преса, говерман, Борд оф Трейд, бізнесмени і всі і всі. Сапіро запрягає всіх до роботи жидівським гвалтом і тепер все робиться на гвалт як би горіло. Притягом несповна трех тижнів зорганізовано Гвіт Пул, який проповідував Вуд через більше чим три роки, Вуд був пречитав книгою, але Арон Сапіро сказав, щоби ще раз перечитати стару книгу, бо одні не дочитали до кінця а другі не зрозуміли її і тепер коли Сапіро їх як лучачив робота піде гладко.

Вуд вістав вибраний за предсідателя Комітету Гвіт і узу. В порозумінню з премієром Грінфілдом скликано 10 серпня всіх послів на засідання на тій конференції вирішили виповнити Гвіт Пулови на початок $5,000 а фармері мусять вписуватися в члени й платити $3.00 вкладки. Я знаю що від сеї фармері будуть откатится від Гвіт Пулу через тих три долари, але треба знати, що Гвіт Пул є найбільше потрібний для бідніших фармерів, бо тепер бідний мусить продавати по найнизчій ціні а богатший тримає на найлучший час і бере найвищу ціну. Контракти будуть підписувались на пять років, абіже буде продаватися так, як се мала робити говерменська Збіжева Рада з додатком при віщі року. Гроші на виплат за пшеницю почнут поміщати в банку так само як і всі другі елевейтори компанії беруть і всі ноші як фармерські так і ліберальні змагаються помагати зорганізувати Гвіт Пул о скільки буде в їх силах, а Ви фармері помагайте нам в великій такій праці також, щоби сей Гвіт Пул, який є в користь фармерів, зорганізувати якнайскорше.

В.П. ФЕДУН, Посол.

Помимо відповідь в справі Гвіт Пулу вручив нам знаний посол особисто ще перед тим коли мала почалась кампанія за підписуванням контрактів, саме коли попереднє число "Нашого Поступу" пішло до друку, та з браку місця й пашт замкнених форм газети ми не могли вже в попереднім числі помістити.

Та з огляду на те, що вона саму агітаційну сторону сеї відозви викликає в ній погляд пана Федуна на справу Гвіт Пулу, ми містимо єю відозву тепер з тим переконанням, що вона хоч і опізнена то свого значіння не стратила.

РОСІЯ І ФРАНЦІЯ НА ДОРОЗІ ДО ЗГОДИ

З Берліна доносять, що там одержано з достовірних жерел вісти про те, що між Росією і Францією завязуться на переговори в ціли навязання політичних, промислових і фінансових зносин.

ІМІГРАЦІЯ В ЛИПНИ

Статистика іміграційна показує, що в липни с. р. прибуло до Канади 13,960 нових імігрантів. Минувшого року в тім самім місяци прибуло тільки 7,757.

Наш Поступ

Український Дво-тижневик, присвячений просьвітно культурним справам українського народа в Альберті.

Виходить в перший вівторок по 1-шім і по 15-тім в місяци.

Під редакцією Т. Томашевського.

Видає: Канадійсько-Українська Друкарська Спілка 10336—96-та улиця, Едмонтон, Альберта.

Передплата виносить $1.00 річно.

Рукописей дописів які були поміщені в „Нашім Поступі" редакція назад не звертає нікому. Письменної доказу звертаєся за надісланням 3-центової почтової марки.

За оголошення поміщувані в „Нашім Поступі" редакція не відповідає.

Our Progress

Ukrainian Semi-monthly

Published on first Tuesday after the 1st and first Tuesday after 15th.

By The Canadian-Ukrainian Printing Co.

10336—96th Street Edmonton, Alberta.

ADVERTISING RATES WILL BE FURNISHED ON APPLICATION

ADDRESS:

OUR PROGRESS

10336—96TH STREET EDMONTON, ALBERTA

ПОРА НА "BRAIN POOL".

Ще мабуть в Канаді нікоим не доконано так мільоськової організації в таким коротким часі, як сего доконав Арон Сапіро, організатор Гвіт Пулу.

Протягом кількох днів свого побуту в Канаді він потрафив переконати тих що його чули й не чули, що "Гвіт Пул" є одиноким ратунком як фармерів так і бізнесменів перед економічною катастрофою і його аргументи за Гвіт Пулом стали неоспорими. На пункті потреби Гвіт Пулу погоджуєся як фармері, що продукують пшеницю, так і банкирі і бізнесмени і прочі групи, що залежать від фармера.

Протягом несповна трех тижнів машина була збудована й пішла в рух. Зоінтересуванне яке викликав в Канаді Гвіт Пул рівнаєсь зінтересованню яке повстає в Канаді тільки в часі виборів. Всі потер зінтересовано вижидають наслідків того Гвіт Пулу. І так як відноє виборчої кампанії нарід поділений на партії, так само тепер що до Гвіт Пулу опінія загалу є поділена: одні дивляться на сей Гвіт Пул дуже рожевими окулярами, другі дивляться більше скептично. Розумієсь, не всі люди на все однаково дивляться. Є між бізнесменами, які зовсім не мають пшениці на продаж більше завзяті приклонники Гвіт Пулу як між деякими фармерами і навпаки. Є фармері, що видять в Гвіт Пулі користи, але є й такі, що дивляться на Гвіт Пул з певними сумнівами що до його будучности. Сама канадійська преса заняла супроти Гвіт Пулу дуже не нормальне становище і в виїмком кількох газет які отверто критикують Гвіт Пул, більшість преси на зверх помирають Гвіт Пул, але се помирання виглядає дуже скупчаним. Навіть з деяких "ліберальних" робітників за Гвіт Пулом є такі, що не дуже довіряють в нього, але роблять тому, бо мало перехилялось на той бік.

Українська преса в Канаді заняла супроти Гвіт Пулу становище більш неутральне, але коли читати статі про Гвіт Пул поміж рядками, то можна в них вичитати до Гвіт Пулу упередженнє. Такий неутралітет є зовсім оправданий коли взяти на увагу те, що хоч проти Гвіт Пулу, як ко-оперативної протижі поміщиці немож мати нич на против, то коли з другого боку взяти на увагу, що ко-оперативна ідея в Канаді ще дуже слабо поширена, то з тан раптово викликанна Гвіт Пулу його успіх буде залежати більше від провідників чим від мас. А факт є, що між провідниками, тобто членами провізоричного комітету є люди й такі, що не є фармерами і їх інтереси власне є зовсім протилежні інтересам фармерів і їх змаганням. І ніхто не може загварантувати, що в сім Гвіт Пулі не вкресь який політичний покакулісовий план, що може фармерам більше пошкодити чим помогти, тоже, коли Гвіт Пул не довершить, зродити в фармерів недовірє до ко-оперативного руху на довгі роки.

Що канадійські фармері опинились над берегом економічної пропасти й їм треба шукати виходу, про се не може бути двох голос. Фармерам треба конечно зорганізуватись в сильну економічну організацію, але щоби економічна організація могла розвиватися, фармерам не треба забувати, що її успіх буде тільки тоді запевнений, коли на першому місці буде стояти НАУКА. Наука, се керманич який веде корабель серед найтемнішої ночи до означеної пристані і без нього, без сього компаса, хочби корабель був найсильніший, найкращий буде по широкім морю блудити."

Також треба памятати й те, що жадної великої будови, щоби вона могла вдержатись довго, не будуєсь протягом одної ночи чи дня. Тільки печериці виростає дуже скоро, але й скоро гине. За те дуб росте довго й помало й є найтвердшим деревом.

Гвіт Пул, який його промоторі взялись на гвалт поставити на ноги, дуже наподобляє, подібний більше до трівкости печериці чим до дуба, а що практика є найліпшим учителем й на одних примірі показала, що нічого раптово збудованого не довго не вдержалось, про се не треба наводити богато доказів. Для відсвіження на такий доказ памяти, найкраще взяти за образець російську революцію.

В Росії викликано революцію на полі зовсім не обробленім до того і історія її шість річного процесу дала много доказів, що така революція подібна до того корабля, який пустився на море без компасу. Провідники того корабля—большевики—блудять по темнім економічним морю і ніяк набрести на беріг.

А раптове зорганізування Гвіт Пулу, чи богато ріжниться від раптової російської революції? Ні!

Приїхав Сапіро, якого поклинала сама капіталістична преса "Едмонтон Джорнал" і "Кельгари Геральд", наговорив про Гвіт Пул шумних фраз і всьо пішлось в мір організування Гвіт Пулу. Фармером представлено Гвіт Пул в таких рожевих красках, що сфантазованому Гвіт Пулиникові можна оспорювати Гвіт Пулу, так як перед кількома роками немож було сказати сфантазованому большевикови, що російська революція не була соціяльною революцією а тільки революцією політичною.

До самого втягнення фармерів до Гвіт Пулу деякі агенти говорили про нього немов-би Гвіт Пул мав створити для фармерів рай, що тепер вони будуть диктувати ціну на пшеницю й мають дістати таку ціну яку схотять, а в деяких случаях прямо страшили фармерів, що як вони не підпишуть контракту, то не будуть мати де своєї пшениці продати, бо Пул забере всі елеветори. Контрактів, як певні, що він десятий чоловік не перечитав, бо се забирало часу, а агент всяка чесу на читання вождому з осібна, а що вже між нашими людьми, то може й п'ятьдесятий не знав що підписує, бо й що зобрали підписи або були англійці яких наші чоловік не розуміє або "тлумачі" що самі добре контракту не розуміли.

Люди невідмінуючим контракти тлумлють своє тепер надію, що на пшеницю будуть брати те що схочуть, але чи богато в таких здають собі справу з того, що ціна на пшеницю так як і на всі инші речи залежить від доставі й запотребування? Мабуть мало. А се є річ, головним педалом що регулює ціни. Коли пшениці є недостатком на ринку тоді ціна висока, коли-ж запотребування більше то ціна нища. А фактом є, що сего року в Европі, яка була заявлена пшеницю, вже був великий збір пшениці, а Америка прямо заходить в голову де має свою пшеницю збути.

Та припустім, що Гвіт Пул таки зможе продавати пшеницю о пару центів більше, тому, що успіє до певної міри звести посередників, то не треба забувати, що Гвіт Пул буде мусів стягати на удержанне своєї адміністрації з членів Пулу і мусить також стягати на закупно або на будову елевейторів, яких вічно рентувати не буде. Такі ріжниці на кожного члена буде викладатись через пять літ і не одному воно скоро остогидне і він сейчас стане ворогом того Пулу та буде просити Бога, щоби як найскорше скінчились тих пять років а опісля не затягнеш його до Гвіт Пулу й воловом.

Така віра до Гвіт Пулу може витиснути своє пятно на дійсній ко-оперативній ідеї і фармері про ко-оперативу не схочуть слухати. А фармерам треба конечно прямувати до будови ко-оперативної організації, (якою тут в виді дійсну ко-оперативу а не "ко-оперативу" як Гвіт Пул може якою може кріпитись дуже покакулісова політика канадійських капіталістів) не тільки для збуту продуктів але й для купівлі всіх потрібних річей для фармерів і до ко-оперативної продукції з робітниками тових фармерських виробів, через які инні не один фармер не може з довгів вийти.

Так довго як довго фармері будуть спускатися на Мойсеїв чи Аронів, щоби їх водили почерез море якому вони не знають глубини, так довго до поліпшення фармерського стану ще далеко. Поліпшення те наступить тоді, коли фармері зачнуть з трохи більшою чим досі завзяттєм студіювати своє становище в капіталістичній системі і зрозуміють, що їм з капіталістичними крамарями, які латають стару капіталістичну систему новими латками—не по дорозі.

Гвіт Пул вийшов зі сторони капіталістичної преси, в якому є люди, які тільки ждуть на фармерську пшеницю і як такий не вилікує фармерства не врятує від економічного лихиття. Бо припустім, що колиб фармері місто 60-70 ц. за бушель пшениці брали по $1.50 то так довго як довго вони не контролюють продукцію тих товарів що їх требо купувати, то все таки нужда буде продовжуватись.

Щоби фармері могли контролювати ціни на тих товарах й средствах які їм до істнування потрібні, треба організуватись в просвітні "пули" (Brain Pools) в будучій освіченням, будуть мати силу як економічну так і політичну.

НА ВІДПОЧИНКУ...

14-го сего місяця ступить на канадійську землю й Кингсеку князь Валії, син короля Юрія, щоби як каже преса хіт він спокійно відпочити на своїм ренчу, який він купив підчас свого побуту в 1919 році коло Гай Рівер, в Альберті.

Князь ще заким сів на корабель 5-го с. м. заявив почерез свого секретара, що він буде подорожувати як звичайний горожанин під титулом Лорд Ренфро і дуже просив, щоби його в Канаді не трактувати жадними овацями, бо сим очевидно "перепихлувалого" вже у бажаннім відпочинку...

Відпочинок!... Що за благородне слово се для тих людей, що мусять цілими довгими днями працювати в поті лиця, щоби прокормити нераз велику родину! Як не один робітник чекає того відпочинку, коли вийде з фабрики, або фармер висохлий зібє на полі 16-18 годин, щоби дома—як не застанить до тра тих трохи, відпочити, аби на другий день знов в поті чола стягати собі життя в боротьбі на життє.

І коли той відпочинок такий солодкий для звичайного смертельника, що від колиски до гробової дошки мусить тяжко працювати, о скільки той "відпочинок" повинен бути солодкий для королівських костей, того, що ціле своє життя "працює" на полюванню, на рауках, бенкетах, і танцях не говорячи вже про "тяжку працю" лічних подорожувань по Африці, Індії, Азії і пр. пр.

Дивний се світ. Сей Богу дивний. Бідний робітник [illegible] починком коли допадеся хоч твердого ліжка в домі, а королівська особа мусить їхати кілька тисяч миль за море в супроводі всяких адміралів, секретарів і иншого королівського персоналу.

хотьби із за сих причин: Старі офіцири які не мали і не мають виховання, які жили провінціональним життєм, і які не знали і не цінують загранічного світу, а його техніки, які не розуміли нікого свойого народу, які зовсім ...я силою на чолі свойого народу і не оглядаються в уперто вірити ... ніби викрадаючі в очах свойого народу робились тиранами і перед ними нагромадженої сили поборючи армії. Місто чесно славно участи на полі бою—то лишили фронт і побоювання—поутікали за кордони і по старому зачали з одної сторони старатись фігурувати як провідники та правителі наводителі українського народу, а з другої сторони дальше лежуть лиш пиятиками і бить рабські поклони. В саме нутро народа твердили кривди та роздор. Поштовхувати ріж партий з ріжними правительствами, в яких і сам чорт нікого не розбере. Ось недавно питая я в бесіді Др. Назарука, з котрою з наших партий під теперішню пору найкраща—... Др. Назарук стиснув плечима і замовчав. І неграмотний півнів до сегодня, що українські політичні партії гідографи до тепер найсумнішу і найбільшу потурбу ролю для української справи вислали. Не дивно, що як проголоси так і українська молодь іде неперечить своїй батьків провідників.

Аж надто добре зарисовується той ворог між нашої сторони з повним пониженням. Та між нашим сторонним з найповнішим громадянством є не одна горстка людей так звана "Середних". Та середна верства життєво не практична, не розвинена, здеморалізована і морально убита. Звисіренна тих, що начала учитись й не скінчила, ніяк зболувати а не ... долетіла до верних в пристань на вищійі ...

[illegible]

ВИННИЧЕНКО ПРО БУВШИХ СВОЇХ ТОВАРИШІВ

"Пятий З'їзд Рад Робітничих і Селянських Депутатів" оголосив мене "ворогом народу" й поставив "поза законом".

Себто, иншими словами: трупа малогідних бюрократичних кар'єристів-урядовців, призначених Москвою на посади "депутатів" од "рад", організована банда, що, іменем українського робітництва й селянства грає що-року комедію "з'їзду рад" під режисурою національно-політичних і соціяльних насильників і шарлатанів, оголосила мене "ворогом народу".

Сим заявляю, що дійсно, я—щирий ворог сеї банди, яка сміє називати себе представниками народу. Ворогом такого "народу" себто, реакційної деспотичної олігархії, я є вже 23 роки, з того самого менту, як став свідомим, активним членом соціялістичної організації, що бореться проти всякого насильства, гніту й поневолення. Постійні труси, арешти, кількаразове сидіння в царсько-жандарських тюрмах можуть служити доказом щирости цієї моєї ворожости. Також поза законом такого "народу" я поставлений уже в 1902 року, з менту мого першого арешту. позбавлення прав і нелегального життя аж до самої революції 1917 року.

І, як тоді я вважав за честь собі бути ворогом царсько-жандарського "народу" й бути поза законом насильників, визискувачів і гнобителів українського народу селян і робітників, так і тепер із гордістю приймаю титул ворога неочекітського, окупаційного, насильницького і грабіжницького "народу" й охоче, всею душею стаю поза його законом. Г не тільки, вона, але й проти, як усі 23 роки стояв проти закону всякої реакції.

Одначе з об'активности мушу відзначити деяку ріжницю поміж "народом" поліцейсько-царським і "народом" цепочекістським: перший був усе-ж таки охайнішим у своїх злочинствах і мерзотах, ніж другий, з-розумінням, і щирішим. Поступаючи також, як і РКП, він ганяв народа і нехай бн в інтересах його, царська бюрократична олігархія старалася зберегти якусь простобічність у лицемірстві й цинізмі. Неокомуністичніж бюрократична олігархія вже ні пристойности, ні міри ніяких у свойому цинізмі не має.

Один із численних наведених прикладів.

Царсько-жандарський деспотизм, взявши мене за ворога "народу", поставивши мене поза світ закону, усе-ж таки не мав того ступня цинізму, щоб красти мій заробіток—від робітного хлопства він не доходив.

А чекістський деспотизм не гидує й кишеньковою крадіжкою. Оповістивши мене "ворогом народу", поставивши мене поза світ законом, печеним без мого дозволу видає мої літературні праці й крадне мій авторський заробіток, у той же час не пропускаючи на Україну надрукованих за кордоном сих самих праць. При сьому, щоб крадені речі краще продавались книжки видаються з портретом автора і з передовою статею, в якій сього "ворога народа" називається пролетарським письменником, революціонером, виразником класи пролетарської. [illegible] Коли-ж сей пролетарський письменник звертається до видавців ("Держвидав"—Державне Видавництво") з вимогою сплатити авторський заробіток за вкрадені речі, кишенькові злодюжки презирливо і прелахливо відповідають, посилаючись на те, що вони не поставила мене поза законом громадянства.

А статьою як видали з "Держвидав" ... видавництво "Рух" ... що моїх літературних праць, не достаючись у мене ні ..., ні ... серце ... крадіжками.

Отже заявляю, що всі мої книжки, видані "Держвидавом", і "Рух" — речі крадені!

В. Винниченко

Ст. Субала
ПРО ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИХОВАННЯ
(Продовження)

Та про недай Бог хтось з романтизованих читачів не гладів на мою писанину як на пусті фрази, критику чи докір я покличусь хиба на помиянні факти:

Фактом є, що самостійна українська держава не істнує. Істнує Україна в етнографічних границях поділена на чотири части з правительствами—московським, польським, чеським та румунським. А коли на українських землях розпанувалась чужа і ворожа вся влада, то там є тої власти воля, сила і закон, а ми в очах тої власти є тільки другими як тільки вигідними рабами. Та поки се богатьом із нас на різних фронтах еміграції невадить ігратися шуканням винуватих на публичних сходинах чи в пресі доказуючи, "що се трійниця, що Україну розбили а народ ... вини". "Они а нас ...ться тих, що за границями істнує наше правительство з добрими прелесміями, які бережуть як кожної крові нашої справи як свого ока ...

в голові! [illegible] ...

[illegible]

(Далі буде)

Російська Диктатура і Українське Село
(Докінчення з попереднього числа)

Як заволодіти Україною?

Та що се за штука те національне питання—те як каже Зіновєв, "питання життя і смерти для диктатури пролетаріату, для нашої партії і для всього майбутнього?" Се не що иньше, тільки—Україна. А Україна—се українське село і українське селянство.

А хіба-ж на Україні є яке національне питання? Хиба се не інтелігентська видумка, не петлюрівщина? А хиба ще не всіх отих жовто-блакитних контр-революціонерів вигнали за кордон? І хиба повстання не діло куркулів? А не свідомісте собі такої розплати української справи, так зараз есть друга: хиба-ж Радянська Україна не самостійна держава? І хиба Центральний Комітет Російської Комуністичної Партії не визнав її самостійности ще мало не пять літ тому? І хиба харківські комісарі не українська селянсько-робітнича влада? Які там ще національні питання!

Пять літ говорили, а на шестому трохи, що воно не зовсім так. Ось що каже сам Зіновєв на Дванадцятому З'їзді Російської Робітничої Партії в політичному докладі її Центрального Комітету: "Селянська справа складається тепер з слідуючих пунктів: перше питання—податки, друге—ціни на хліб, третє—національна справа тісно звязана з селянською. Розуміється, вона не має великого значіння для Великоросії, але має величезне значіння для селянського населення на Україні". (Московська "Правда", 18-го квітня 1922). А сам Троцький на Сьомій Всеукраїнській Парт-конференції Комуністичної Партії України в Харкові, куди він навмисне приїхав вказати українським комуністам, що значить українська справа: "Національна справа має спеціальне значіння для України.— Советське господарство і національна справа, сі дві справи звязані поміж собою. Національна справа безпосередно звязана з селянством, та, й справа у всьому світі національна справа звязана з селянством. Відносини з селянством перша справа. Тут неоднаково загрожує горожанською війною, вони кажуть. Але коли, товариші, ... не порозуміємо між нами й [illegible] в ... то воно ... вря ...

національна справа на Україні—справа гостра, то-й у Харкові признався, що зрізалися. "Постанова національного питання цілком неминуча і цілком своєчасна"—заявив Фрунзе на пятому році Радянської України і на Сеймі Всеукраїнській Партконференції Комуністичної Партії України і, розуміється, зараз-же всіми ... поставлено питання вирішене. Та на тому нужно не спинивсь, і на тій самій українській партконференції ще й сам Раковський підібрався до національного питання в своїм головнім політичнім докладі: "Про національне питання я кажу в звязку з селянством, бо се питання про заволодіння українським селом. У нас національне питання на партконференції се питання центральне. Безумовно таким воно буде і на партійному з'їзді.—Національне питання буде для нас кінцем, чи розуміємо ми, в який спосіб можна заволодіти українським селом." (Політичний відчит Центрального Комітету Комуністичної Партії України. Український переклад в харківських "Вістях", 6-го квітня 1923). І ще раз до того-ж центрального питання вертається Раковський в своїм заключительнім слові: "Єсли наша партія не окажется на висоте понимания национального вопроса, она рискует потерять руководство украинской деревней". ("Коммунист", 10-го апреля 1923).

І коли вже й в Москві побачили, що справа гостра, то й у Харкові мусіли признатись, що не в куркулях діло: "Казали, що повстання діло куркулів. А між тим саме в районах, де куркульство економічно з бандитизмом пробили їх ... порядку ... незаможне селянство. Тут величезну ролю відограла національна справа". ("Харківські "Вісти", 17-го березня 1923). Так воно тепер ... офіціяльним ... рішенням Комуністичної Партії України й офіціяльним органі советського правительства.

Проклята справа

І вже ... Російська Комуністична Партія і своїми фракціями на Україні ... звернутися до тої національної справи, яку вона так сильно раз на віки вирішила. "Повторне поверненнє до цієї проклятої справи, ... рішенне її в принципі і ... рішенне ... не раз ... перемогло ... органі советського уряду ("Вісти" 17-го березня). Та тепер горобець ... рік Шумського для більш глубокого вивчення ... національного питання ... Комуністична Партія поставила ... порядок ... конференції ... теоретично ... вирішила ... 1923). ...

[illegible]

Вот, так Троцький не рішили ... в українській селянство ... городянська війна ... за Москвою ...

мо все якнайкраще.

Справді були надуживання і непорядки, та як кажесь "рука руку миє", таке було і тут, "ти поможеш нам, а ми тобі" "а ти чий—так ми свої"!

Засідання покінчилися з днем 12 серпня, 1922 р., я і ще з другими двома (англійцями) вибраними як делегати з Економічно Науково Товариства до порозуміннася з комісіонером що до деяких надужить, про котрі ми мали чорне на білім, не були прияті на засіданне, були знов висланi дня 16 серпня, 1922 р. до його приватної канцелярії на зложення зажалень. Комісіонер приняв нас аж надто чемно, но уступок не зробив ніяких, бо "що пошов можна то злочини часі". Ми собі поговорили, тай пішли з нічим.

Я старався доказати, що він певно ані одного засідання межи українцями, а що надужиття між чужинцями найбільші, я обіцяв йому богато матеріялу до його звіту. Комісіонер відповів з усьміхом на устах, англійським холодним тоном, що він має досить поважне число засідань, та що на більше засідань він не може їхати, обіцюючи приняти всіх покривджених, яких би я не післав і взяти з них зізнання під присягою. Я розуміється, відмовив, що се його робота, а не моя, та що чогось подібного я не можу робити.

Остаточно і появився довго ожиданий "звіт", а у нім все як і можна було сподіватися: нічого надзвичайного, все представлено в таким світлі, що і найконсервативніший банкер не приставив би лутше. По перечитанню сего звіту, я і задумався питаючи себе: "по що вони ті звіти здалися?" Та не нашо, до замилення очей фармерам! Коли би шановному комісіонерови і розходилося о всесторонний звіт, то він і без засідань міг написати лутший, бо всі довжки фармерські він міг витягнути в Едмонтоні з [illegible].

Що тичиться самих резолюцій, то всякий критик може легко заключити ріжнородність погладів. Звичайно, чоловік перечитавши яку том книжку, в якій автор робить виводи після свого розуміння, не застановлюючися богато над питанням, впрочім кожде питання має дві відповіди—приступує собі свій план і зразу стає реформатором. На концевій, звичайно дуже легко-легко перешарпувати бо воно ніхто собі з сего неоднає справи і всі голосують однозгодно не тому, що резолюція готова витримати критику, а власне тому, що ніхто не обізнакомлений з її справою як слід. Така резолюція перестоїть на папері рік по році, хтось ще щось лутшого обдумає і вмісто підчеркнути поперешню то звичайно вноситься щось нового. І так з року на рік.

Та не на сим нам треба застановитися і до чого власне сі резолюції стремлять? Яка їх суть? Незаперечним фактом являється, що всі сі резолюції висловлюють незадоволення з теперішної системи, зміна необхідна. Та застановімся бодай на останій.

Провінціональний Банк

РЕЗОЛЮЦІЯ З 1922 РОКУ.

Резолюція в коротці звучить ось як: Правительство Альберти малоби відтворити свій банк з власним капіталом не менше 55 , а не більше 95%.

Припустім, що капітал сего фінансового підприємства малоби виносити $10,000,000 дол., то правительственна частка виносилаби не менше 5,500,000 а не більше 9,500,000 дол., власне виринає питання, де і звідки правительство малоби взяти такої поважної суми. Очевидно автор резолюції не здає собі з сего справи, противно з проф. МакГібоном, він засадив свій над сею трохи у свій світі ... що правительство без сего у фінансових трудностях. Та де власне Правительство Альберти малоби позичити сі гроші? Чи не в істнуючих банках? Очевидно, що шановний проф. ніколи не здавав собі справи, що банки не торгують своїм капіталом а противно своїм довгами (банкнотами).

"Українська Громада"

З. Іванишин
ФАРМЕРІ І БАНКОВЕ ПИТАННЯ
(Докінчення з попереднього числа)

Комісіонер МакГібон мав 16 засідань в різних місцевостях Альберти. Засідання були лихо оголошені не все-ж се не спинило фармерів від прибуття і зложення заявлень, против банкерських надуживань. Засідання були публичні значить фармері робили свої заявлення в присутности представника банків ... уряду ... не дуже ... [illegible] ... Очевидно ... за другим разом все ... Так і тут. Детайли засідань ... до головних ... громадян ... засідань ... в Едмонтоні ... не буде ... раз від обради і з ... ми).

Питанне нам в відповідь є відкрит... провінціонального банку лише з одною головною вадою, а се: опрокинення купівлі і продажі всяких бондів. Правительство являється знаменником сутеренної власти і коли так, то чего воно має видавати монополь на постачу середника в обміні комусь иншому, коли ся функція єсть одною з найважніщих і необхідною. Щоби пробити ясним про що я пишу я позволю собі навести ось тут один примір.

Американський синдикат відтворив в Альберті копальню вугля, закупив всякі потрібне начиння всадження потрібну машину наймив робітників і добуває вугля. Питання, яку корисність приносить се правительству або публиці взагалі? Яку шкоду?

Правительство не має жадної користи, тим більше, що се є заграничний капітал, всякий прибуток разом з основним капіталом по скінченню роботи американський синдикат забере з собою за границю, публика взагалі з сего не скористає, бо по скінченню роботи богато лишиться без роботи а що синдикат забере з собою і всякий капітал то се скорше причиниться до занепаду в індустрії. Шкоду правительство як і загал потерпить тому, що синдикат вичерпає природне богатство.

Др. В. Ферстер.
ТОЧНІСТЬ

Істнує ціла низка зовнішних обовязків, що мають для нас глибоке, внутрішнє значіння і можуть стати могучими освітніми засобами, коли зберемося до них добровільно й ужиємо їх яко привід до самодисципліни. До таких зовнішних зобовязань належить точність. Вона набере для нас зовсім нової, притягаючої сили, коли уявлятимемо її народом волі, і то народом в опорі проти сил випадків і відносин. Як богато людей в життю підпадають припадками і відклонюють себе від своїх постанов, а навіть переконань! Один французький письменник написав раз розвідку: "Про необхідність не дати припадкови кермувати собою". Але як навчитися мистецтва, визволитися з під опіки припадкових подій? Міцний характер має продуманий, невмолимий напрям життя—але також мінливі й слабші характери можуть прибирати на силі над зовнішніми перепонами, можуть зростати що до трівкости постанови, коли тільки потраплять використати розумно для себе виховну силу дрібних річей в життю. Точність особливо має у собі успішні помічні засоби в тому напрямі. Найлегше се відкриваємо, коли признаємо собі раз причину нашої неточности. Натурально, ми маємо завжди викрути, значно одначе при гроха самопізнанню, що в групі річи нема викрути для того, хто направду хоче бути точний, хто направду бажання точности в додержанню умов і речинців праці носить з собою як річ сумління, хто живе в сердечному порозумінню з секундою вказівкою свого годинника. Такий чоловік відложить все наперед дещо часу для непередбачених перепон: він встане певно-дамо відсвіжні праці, лектури, забави, перерве свій відпочинок, як тільки час не належить йому, але найлівший умов або зобовязання, він попрощає ласкаво але непохитне відгінаючих його, помалює стрічних на дорозі сердечно але нестримно; він серед складних відносин усе так приготує, запобігне і запорадить, щоби не стати жертвою непередбачених перепон, відорваних судників, загублених пахалок, зачарованого одягу. У такій сталевій точности зазначується відстава стратегія людини у відношенню до сили припадків, зазначується простотійший розгін власного життєвого руху. Хто постарається в тому вправляти, сей почувати-ме в трупові такої точности; він рішучнішою повітить, як саме ціннішій є зовнішній момент певної часової межі для напруження сил волі. Рішучність буде він тут звучати символичне значіння малих річей, він помітить, що така точність є наглядний і всеохоплюючий образ, як характерному чоловікови вести життя загалі, чоловікови, котрий не дає себе ніяким впливам ні з права ні з ліва, задержати ані з своєї дороги відклонити. Він ділає на підставі внутрішних побуджень, на підставі певного плану й зрілого переконання, йде без похиток своїм шляхом, слідуючи за словами, сказаними хоробрим й вірному: "Хто міцно стоїть при своїй думці, сей формує світ на свій зразок".

Остра самокритика у відношенню до всіх наших оправдань на спізнення є теж дуже цінною духовою охороною проти цілої модерної філософії увинування, є знищенням особистого почуття відповідальности.

Найкращий розвиток почуття чести в чоловіці показується не в роздратованій, постаті проти стобого ближнього, але у відкиненню усіх оправдань для своїх власних блудів і помилок. Оправдання, вони певно істнують—але сильний характер знає одно: Можна бути зрозумілим—мимо нервового відкладу; можна бути чесним—мимо убогости; можна позбутися "честим—мимо сильних гонів і спокус.

Хто уважніше призадумається над точністю, відкриє також, що вона має не тільки до діла з особистою енергією життя і є не тільки вправою для характеру, але також питанням соціяльної культури і може будити і впливати наше сумління в тому напрямі. Се стається, коли ми вдумліво точні і коли схопимо духа точности в його глибокому розумінню і змісті. Чиж не вправляємо й не заострюємо точністю розуміння вгляду на других і вірности умов з другими? Невже се байдуже для нашої внутрішньої культури, чи ми тут глухі без певного проподу або чи відкрисмо велике в малому? "Точність—се вічливість володарів", так говорить відома приповідка. І можна сказати: Точність має у собі дійсно щось царське, бо виявляє царську владу над життям.

НАЦІОНАЛІЗМ І ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ

Можна говорити "нація" і сказати правду і можна говорити "інтернаціонал" і сказати правду. Але й одним і другим словом можна й неправду сказати. І мабуть частіше за обома ховається брехня.

Казати, що "інтернаціоналізм" повинен бути, значить казати правду. Але брехня, що він вже є. Іде до його вся людська цивілізація. Тільки в нетрах Африки ще його зовсім немає: там дикуни убивають кожну чужу людину, тільки тому, що вона не їхньої породи. Так було колись на цілому світі. Та чим більш цивілізована країна, тим там безпечніше і тим краще збалакатись з людьми. В диких краях чарівники та знахорі ховають свої мудрощі тільки для своїх. Але європейська лікарська наука—інтернаціональна: її здобутки розходяться по всім світі і користуються ними всі народи.

Бідна-б була наша Україна, якби так відгородили її від усякого "інтернаціоналізма" — від знання культури і поступу других народів. Тай таки відгородили її ті, що назвали над нею: аби вона не додумалась до того, до чого другі народи додумались, не влаштувала свого життя так, як де краще воно влаштоване і від "інтернаціоналізму" не мішила національно.

Та до справжнього "інтернаціоналізма" в громадськім життю ще дуже далеко: до того, щоб між усіма народами було мирне життя, взаїмна поміч, культурне і економічне співробітництво. Країна, висисає країну, народ гнобить волю другого народу, душить його національну культуру і не допускає поліч до його інтернаціональної. Навіть в бажанню людей справжнього "інтернаціоналізму" ще ...

(Докінчення на стороні 4-ій.)

Свобода Умірковаість

АЛЬБЕРТІЙСЬКА ЛІГА УМІРКОВАНОСТИ

The Moderation League of Alberta

Едмонтонська галузь.

ВІДБУДЕ СВОЇ МІТІНГИ ЯК СЛІДУЄ:

В Вівторок, 11-го Вересня—в Дейсланд.
В Середу, 12-го Вересня—в Седжвік.
В Четвер, 13-го Вересня—в Алайенс.
В Пятницю, 14-го Вересня—в Кілам.
В Суботу, 15-го Вересня—в Вайнінг.
В Середу 19-го Вересня—в Вермілион.
В Четвер, 20-го Вересня—в Мендер.
В Пятницю, 21-го Вересня—в Вегревіль.
В Суботу, 22-го Вересня—в Гадден.

В ЦІЛИ ЗОРГАНІЗУВАННЯ ДІСТРИКТІВ

Бесідники з Центральної Екзекутиви включно, пані Е. Т. Ш-ПІОН, предсідателька Жіночого Відділу. Поручник ВЕППЕР. Проф. В. Г. АЛЕКСАНДЕР, п. ГАВ, п. І. Е. КНАТ, п. І. А. ЛІНДЛІ, і бувший майор Едмонтону р. ЙОСИФ А. КЛАРК, предсідатель Кампанійного Комітету пояснять систему болоту і програму Ліги.

Всіх інтересованих проситься ласкаво прибути.

Бесідників з противної сторони запрошуєсь.

НАЦІОНАЛІЗМ І ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ

(Продовження зі сторони 3-ої)

мало. Не має його й поміж робітниками ріжних народів, хоч стільки про його говорять.

Доля України під російською та польською владою свідчить кожний день, що "інтернаціоналізм" це тільки ідеал.

І тому брехня говорити, що він вже є. І це сірма брехня—в імя "інтернаціоналізма" душити національну волю другого народа, грабувати його землю і нівечити культуру. А найбільша брехня—в московських комуністів і польських соціялістів, котрі признають правду українського народа, та не дають бою, замовчати проти кривди, і відсилають шукати справедливости з того не-дійсного "інтернаціоналізму" котрий для них самих навіть ідеєю не є.

Ідеалом він повинен бути для всіх людей, та, так я великий ідеал здійснити його мусить кожний людина на своїм місці і кожний народ в своїй краіні. Тільки визволивши свою землю з чужо-державної власти і устроївши собі громадське життя по своїй волі, кожний народ може налагодити добре співробітництво з другими народами.

І коли націоналізмом назвати боротьбу за визволення народу від чужої власти і понукання, то такий "націоналізм"—правда і велика правда. І за ту правду, за землю і свій народ, повинні занехати ві всі українські люде.

Але й у слові "націоналізм" може бути брехня і часто буває брехня, коли в імя своєї нації поневоляти і грабувати другі народи. І брехня, коли на національну справу накладати класові інтереси—панські, попівські, урядницькі. Ту другу брехню поширюють і в українськім народі ті, кому воно корисно.

В імя брехливого націоналізма Польща і в імя брехливого інтернаціоналізма Москва однаково поневолили Україну. Та нехай боротьба українського народу ведеться во імя правди і нехай побіда правдивого націоналізму на Україні наближить день правдивого інтернаціоналізму на всему світі!

"Українська Громада".

ЩО ВИ ЗНАЄТЕ ПРО АЛЬБЕРТУ?

Провінція Альберта:

В року 1921 мала 587,844 населення. В року 1901 мала тільки 73,000. Має 6 міст, 54 місточок, 119 сіл, 167 муніципалів і 251 "Локал Імпрувмент" дістриктів.

Обем:

255,000 квадратових миль, 750 миль довжини, а від 180 до 400 миль ширини.

С більша два рази чим Велика Британія і Ірляндія. Більша чим Франція або Німеччина.

В році 1921 число фармів виносило 86,000.

В року 1906 Альберта мала 45 елеваторів посмости 1,715,000 бушлів; В 1922 р. 915 елеваторів, в посмости 56, 092,000 бушлів.

В року 1922 Альберта випродукувала 69,000,000 бушлів пшениці.

В року 1906 Альберта мала молочних корів 100,000; в р. 1922—392,000.

В Альберті, на звиш пів міліона населення є 122 видавництв, з того 6 дневників а решта тижневики і кілька місячників.

А кілько має 40 міліоновий український нарід газет?!

...і не вік я Росії, я вертаю свою ...радні агенти мої те агентували ...мене чекали і мої вродили все, ...мені мою справу в руках і не могли нічого зробити.

В мало сего року отворилася нова Канцелярія в Едмонтоні під назвою Доміньон Колонізейшен Ко., під зарядом Українців, а вигравів, отворили назвався Ю. Кушніків акий перебрав мою справу в свої руки і сейчас вислав шифкарту і потрібні папери до мого брата який приїхав в шесть тижнів пізніше, безнайменшої перешкоди, тепер вірю що Ю. Кузик може зробити і що обіцяє то зробить.

Вірю, що си Компанія постоїть на услузі бідних людий, які бажають переселитися до Канади щоби наблизити свою долю, си Компанія має будучність. Тому ще раз дякую за услугу, яку я і мій брат дістав, і поручаю всім щоби вдавалися тільки до сеї Компанії а певне вдоволення дістануть.

СЕМЕН МАХЛІЙ,
10310—101 вулиця
Едмонтон.

Сердечно і зараз дякую Доміньон Колонізейшен Ко. за услугу яку я дістав, а коли дістав шифкарту в Бремен і потрібні папери та скоро виїхав мене ніхто не спирав, бо хто мав від Вас папери і шифкарту то до нікого не брали, я їхав дуже спокійно, мені справді було дивно, що всі які мали папери шифкарти від других агентів то затримували, а мені все було гладко, від часу як брат вислав шифкарту до 6-тижнів я приїхав до Едмонтону, і поручаю всім їхати почерез сю Компанію.

М. МАХЛІЙ

ПОТРЕБУЮ 400 РОБІТНИКІВ до гноєвих фос і сурів в місті Едмонтоні. Роботу можна дістати сейчас і по живих. Робота буде тревала до Різдва. Зголошуватись безпосередно до мене або до мого голісітора, українського правника п. Ю. Шавран 9517—102a Ave. Edmonton, Alta.

Гнат Кокура
10162—92nd Str.
Edmonton, Alta.

Не кождий знає...

Всі знають, що треба кождому убрання, але не всі знають, що ми робимо убрання найновіших десенів, з доброї матерії і по таких уміркованих цінах, що

Ви будете вповні вдоволені з нашої роботи

Приймаємо замовлення з провінції і виконуємо роботу на час.

THE EXPERT TAILORS
9606 Jasper Ave. (Gibson Block) Edmonton, Alta.
Д. ПРОНЮК, Властитель.

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ

ПРОДАЄМО шифкарти по найтаніщих цінах.
СПРОВАДИМО Родину до Канади.
ПОСИЛАЄМО Гроші до Краю і виплачуємо в долярах.
ВИРОБЛЯЄМО Краєві контракти і повновласти.
ВИДАЄМО пашпорти.
ВИПЛАЧУЄМО гроші тим, що були в неволі під час війни.

Заснована з добрим запоруком і довголітною практикою, дає всі услуги які Вам треба.

Спробуйте, а будете вдоволені.

Зайдіть або пишіть до:

Коли бажаєте забрати родину до Канади, або післати гроші, так памятайте, що наша одинока Канцелярія, послужить Вам чесно в Вашій потребі і Ви будете вповні вдоволені.

DOMINION COLONIZATION CO. 10230 101st STREET EDMONTON, ALTA.

Прикрашуйте свої хати гарними образами!

ЧУДОВІ КОЛЬОРОВІ ОБРАЗИ:
ТРИ ГУЦУЛКИ І ГУЦУЛ НА ТЛІ КАРПАТСЬКОГО КРАЄВИДА.
КРІМ ТОГО:
ХЛІБОРОБ ЗА ПЛУГОМ (ФАРМЕР)
РОБОТА В КУЗЬНИ
ПИЛЬНА ЧИТАЧКА

Всі ті чотири прекрасні образи з додатком інтересної книжки дістане той, що вишле зараз одного доляра на адресу:

K. Leszczynskyj
Wien XVIII Martinstrasse 13.
EUROPE, AUSTRIA

ПОЗІР

Чи ви знаєте, що ми посилаємо **АКТУАЛЬНІ ДОЛЯРИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ до СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ** виплачувані місячно почтою або банком? Також пересилаємо гроші до Польщі, Галичини, Латвії, Підкарпатської України і до всіх частий світа,—листовно, або в разі потреби телеграфічно. Коли будете посилати гроші до дому, а хочете добрих рат, найліпшої услуги і найбільшої точности так удавайтесь до:

CANADIAN NATIONAL EXPRESS Co.

Напроти МекДоналд Готелю.

Др. Буланжи

СПЕЦІЯЛІСТ В ХИРУРГІЇ І ЖЕНСЬКИХ СЛАБОСТЯХ

Лябораторія заосмотрена „ІКС-РЕЙ" машиною.
Практикант паризьких шпиталів. Лічить мужеські полові хороби.

Телефон 2009

10011 Jasper Ave. Edmonton.

УКРАЇНСЬКА ВЗОРОВА АПТЕКА
В ЕДМОНТОНІ

N. HARDIN B. Sc in Pharmacy
PHARMACEUTICAL & DISPENSING CHEMIST

ЧИСТОТА АКУРАТНІСТЬ ОБСЛУГА

ЧИСТІСТЬ Наш аптекар є самий специяліст в бизнесі, має 2 роки найкращої практики аптекарської. Всякі ліки є тестовані задля чистоти перед диспенсуванням.

АКУРАТНІСТЬ Ми звертаємо велику увагу на акуратність в торбуванню лікарств і виповняємо рецепти точно як приписали лікарі.

ОБСЛУГА Ми доставляємо замовлення до всіх частий міста а замовлення з кольоній виповнюємо відворотною почтою.

Ми раді послужимо Вам у всяких потребах

Приходіть або пишіть в нашій мові на адресу:

Standard Pharmacy Ltd.
10041 Jasper Ave. EDMONTON, ALBERTA
напроти BANK of TORONTO PHONE 1941

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

17-го Августа, 1923.

Петро Стасюк
Стурґіс, Саск.
А. С. Шандро і С-ка
Едмонтон, Альта.

Поважаний Пане!

Повідомляю вас пане Шандро, що моя жінка вже приїхала в краю в понеділок 6-го августа і дуже вам файно дякую за вашу чесну послугу, жінка каже, що дуже файно їхала в дорозі без жадного клопоту. І я думаю що спроваджити полишу пізніше свого шваґра з краю, то я і другий раз буду спроваджувати через вашу агенцію.

З поважанням
ПЕТРО СТАСЮК.

18-го августа, 1923.

Поважаний Добродію!

Повідомляю вас, що мій брат приїхав до мене в понеділок то значить на 13 августа, отож дуже гарно дякую що ви ся трудили для мене і дуже гарно вам дякую за вашу вірну услугу, отож вашу вся що мій брат дуже вигідно було їхати на шифі і ви можете помістити се в часописи то може здобудете собі більше костомерів, а ... що ви помогли його дістати до Канади, отож мій брат дуже вам гарно дякує за вашу вірну услугу. Отже він приїхав в понеділок в пятницю виїхав на фарму до роботи.

З Глибоким Поважанням
МІКЕ ЯСТРУБЧАК
Бронсвік Готель
Мус Джо, Саск.

ПОДЯКА ЗА УСЛУГУ

Від довшого часу я старався дістати свого брата з Німеччини, який там перебував почерез три ро-

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

на всякі корабельні лінії до і з всіх частий світа.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ ЕВРОПИ

Приходіть або пишіть по інформації до:

H. M. BENNETT, AGENT, C.N.R.
CHIPMAN, ALBERTA

Чому не Переконатись!

ТАНЕ МЯСО ПСИ ЇДЯТЬ!
НЕ ВСЕ ЗОЛОТО ЩО БЛИЩИТЬ
КУПИШ НЕ КУПИШ ТОРГУВАТИ МОЖНА

Отож зайдіть і огляньте!
Все свіже добре і тане.

Вітаного роду овочі, сирові і сухі. Сесі сторонайні новості ... Знані Справ, Пил, Крем і Пива. Чисте ... Домашні ... Вироблює фотографії.

Н. ЯСЕНЧУК, БЕЛЛІС

НЕ МАРНУЙТЕ СВОЇЇ ПРАЦІ!

Рік-річно фармері тратять на ... своїх ... через ... багато грошей ... і ... уважи ...

Я маю на продаж готові бляшані шпіхлірі які є легкі до перетягання на ... багато праці, а також дуже УМІРКОВАНА ціна ...

Т. І. МАПИЧУК
БЕЛІС, АЛБЕРТА.

ПАМЯТАЙТЕ ЩО

КАНАДИЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ, ВИКОНУЄ ЯК В МОВАХ УКРАЇНСЬКІЙ ТАК АНГЛІЙСЬКІЙ ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ, ПОЧАВШИ ВІД МАЛОЇ ВІЗИТІВКИ ДО НАЙБІЛЬШИХ ОГОЛОШЕНЬ

СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ

Листові папері
Конверти
Візитівки
Товариські Статути
Членські Грамоти
Квитки
Циркулярі
Оголошення
Запрошення весільні

УВАГА!

УКРАЇНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ, СЕКРЕТАРІ ШКІЛЬНІ І МУНІЦИПАЛЬНІ!

Канадийсько-Українська Друкарня виконує всякі потрібні друки як: "Letterhead Notes", "Time Notes" і т. п. друки потрібні секретарям.

ЗАМОВЛЕННЯ З ПРОВІНЦІЇ ВИКОНУЄМО СКОРО І ТОЧНО

The Canadian Ukrainian Printing Co.
10336 96TH STREET EDMONTON, ALTA.

Др. ІВАН ОРОБКО

... EDMONTON ALTA

ФОТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ В СМОКІ ЛЕЙК

Виконує фотографії по знижених цінах і викінчує дуже скоро й добре.

П. ... управитель.